

Beantwoording IAK vragen consultatie novelle

1. Wat is de aanleiding?

Als gevolg van de gaswinning in het Groningenveld treden er aardbevingen op. Door deze aardbevingen treden er veiligheidsrisico's op. Dit heeft ingrijpende gevolgen voor de bewoners van Groningen.

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen geeft het wettelijk kader voor de versterkingsoperatie. Hierin worden de taken, verantwoordelijkheden en veiligheidskaders besproken op grond waarvan gebouwen in Groningen worden beoordeeld of ze versterkt moeten worden en welke maatregelen daartoe nodig zijn. Daarnaast biedt het wetsvoorstel de eigenaar rechtszekerheid, eenduidigheid en transparantie over wat hij kan verwachten in de versterkingsoperatie.

Bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer zijn twee amendementen aangenomen die (financieel) niet uitvoerbaar bleken (Kamerstukken II 2020/21, 35603, nr. 81). Deze bepalingen zijn gericht op juridische ondersteuning voor de Groningers en op de mogelijkheid om versterking in eigen beheer uit te voeren. Voorliggende novelle bevat een wijziging van deze bepalingen (Kamerstukken II 2020/21, 35603, nr. 86).

2. Wie zijn betrokken?

De focus van de betreffende amendementen richt zich op de positie van de eigenaar van een gebouw dat versterkt moet worden. Daarnaast is als stakeholder de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) betrokken, die de eigenaar bij iedere stap in het versterkingsproces begeleidt en de eigenaar - indien van toepassing - een redelijke vergoeding voor juridische bijstand kan verstrekken.

3. Wat is het probleem?

De bepalingen die met de amendementen in het wetsvoorstel zijn opgenomen, zijn (financieel) niet uitvoerbaar. Wat betreft de bepaling die ziet op vergoeding voor bijstand aan de eigenaar: de huidige formulering kent geen enkele begrenzing. Dit betekent bijvoorbeeld dat het uurtarief dat de overheid zou moeten vergoeden, ongelimiteerd is. Dit gaat verder dan iedere wijze waarop gesubsidieerde rechtsbijstand nu is vormgegeven. In deze wetswijziging wordt dat aangepast in die zin dat een begrenzing wordt opgenomen.

Wat betreft de bepaling die ziet op de mogelijkheid tot versterking in eigen beheer: De bij amendement toegevoegde bepalingen stellen de objectieve toetsing door de overheid aan de veiligheidsnorm - de beoordeling die nodig is voor de veiligheid - én de mogelijkheden tot coördinatie van de versterking geheel buiten werking. Hierdoor wordt het ook onmogelijk voor de overheid om de belangen van andere bewoners mee te wegen bij de versterking van een individueel gebouw.

Hiermee kan de overheid geen invulling geven aan haar zorgplicht voor de veiligheid.

4. Wat is het doel?

Het doel is om amendementen uitvoerbaar te maken en daarbij de intentie van de amendementen daarbij zoveel mogelijk in stand te laten.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het is van groot publiek belang om de gebouwen in Groningen die niet aan de veiligheidsnorm voldoen, snel te versterken. Het belang van de veiligheid van de inwoners van Groningen maakt overheidsinterventie noodzakelijk. Dit is niet alleen in het directe belang van de eigenaar/bewoner, maar ook in het belang van derden, bijvoorbeeld de eigenaars/bewoners van nabijgelegen gebouwen.

6. Wat is het beste instrument?

Zie hiervoor het antwoord op de vorige vragen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De focus van deze wetswijziging is gericht op burgers, te weten de eigenaren van gebouwen in Groningen. De novelle regelt ten eerste dat eigenaren, die in het versterkingsproces bijgestaan willen worden door een onafhankelijk adviseur, onder voorwaarden hiertoe een vergoeding kunnen ontvangen. De andere bepaling expliciteert dat eigenaren de mogelijkheid krijgen om de voorbereiding en uitvoering van de versterking in eigen beheer te kunnen uitvoeren. Van belang hierbij is dat de aanwijzing van de methode waarmee het gebouw wordt beoordeeld, evenals de uiteindelijke beoordeling of het gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet, in publieke handen blijft.